

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Klára Ratajová**

Název práce: ***Srebrenický masakr jako národní trauma v Nizozemsku: Diskurzivní analýza vybraných deníků***

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **František Šístek, M.A., Ph.D.**

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Klára Ratajová se ve své bakalářské práci zabývá otázkou viny nizozemských vojáků jednotek OSN, kteří v roce 1995 nedokázali během války v Bosně a Hercegovině zabránit masakru ve Srebrenici, ve veřejném diskursu nizozemské společnosti v letech 2007-2017. Tato otázka představuje v Nizozemí podle řady pozorovatelů „národní trauma“, o čemž svědčí i skutečnost, že v roce 2002 vedlo zveřejnění oficiální zprávy o činnosti vojáků Dutchbat k rezignaci tehdejší vlády, která tím symbolicky přiznala část viny. Autorka ukazuje vývoj názorů na otázku viny (vlády, mezinárodního společenství a/nebo příslušníků jednotky Dutchbat v samotném terénu) na základě rozboru dvou velkých deníků – *De Volkskrant* a *NRC Handelsblad*. Ve sledovaném období probíhalo několik soudních procesů, které kauzu udržovaly v povědomí a ovlivňovaly také postupné změny veřejného mínění.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

K. Ratajová si zvolila zajímavý, v rámci bakalářské práce zároveň zvládnutelný aspekt problematiky srebrenického masakru v jeho transnacionální rovině. Autorka pracuje se zdroji v nizozemštině a v angličtině, v menší míře též v češtině. Dvě obrazové přílohy mají doplňkový charakter, souvisí s obsahem (str. 23) a nezabírají prostor na úkor textu. Text samotný je přehledný a logicky členěný. Prostřednictvím diskurzivní analýzy mediálního obsahu, kombinované s dalšími primárními zdroji a sekundární literaturou, identifikuje čtyři „prolínající se linie“ diskursu o vině (vina nizozemského státu, velících důstojníků Dutchbat, celé skupiny vojáků Dutchbat a/nebo mezinárodního společenství). Prostřednictvím této perspektivy pak přibližuje průběh debaty, která se vyznačovala sukcesivním střídáním akcentů na jednotlivé diskurzivní linie, přičemž však žádná z nich ve sledovaném období zcela nezanikla. Kromě přesvědčivě zpracované analýzy vývoje diskursu nizozemské společnosti ve sledovaném období zároveň poskytuje hutný a vyvážený přehled okolností srebrenického masakru, s důrazem na kontroverzní roli nizozemských vojáků, která bude později v centru pozornosti. Na rozdíl od mnoha postradatelných „historických úvodů“, jež se občas objevují ve studentských pracích, má tato kontextualizace v práci kolegyně Ratajové svůj jasný účel – bez ní by byly लेकर detaily hlavní části bakalářské práce bez předchozích znalostí tématu hůře srozumitelné. Primární zdroje a sekundární literatura jsou dostatečně bohaté a vhodně zvolené.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je z jazykového hlediska kvalitně zpracována, psána je uměřeným, odborným jazykem. Odkazy a citace jsou korektní, k formálním náležitostem nemám výhrady. Nedostatků v textu není mnoho, jde spíše o drobnosti, viz např.

str. 10: „Násira Oriće“ místo „Nasera Oriće“

str. 13 a 17: „Potočari“ místo „Potočari“

str. 21: „v Nizozemských dějinách“ místo „v nizozemských dějinách“

Závěrečný seznam zdrojů mohl být uspořádán logičtěji. Autorka dělí v bibliografii zdroje na „články z médií“, „sekundární literaturu“ a „další zdroje“. „Další zdroje“ tvoří ovšem většinou dokumenty, které mají povahu zdrojů primárních. Měla je proto označit přesněji a zařadit rozhodně před „sekundární literaturu“.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Předkládaná bakalářská práce splňuje z formálního i obsahové hlediska všechny obvyklé náležitosti. Téma je relevantní, zvládnutelné a jasně definované, deklarovaný cíl práce se podařilo naplnit. Autorka ukazuje vývoj problému v průběhu delšího časového úseku na základě vhodně zvolené a patřičně reflektované pramenné základny. Jádrem práce by po příslušném přepracování mohlo pravděpodobně vyjít i jako odborný článek.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

Řešily se v nizozemském tisku také kontroverzní otázky, spojené s chováním nizozemských vojáků v období před srebrenickým masakrem? Jde zejména o jejich údajně problematické postoje k místnímu obyvatelstvu, které měli za úkol chránit. V odborné literatuře se mj. objevují obvinění, že si nizozemští vojáci zajišťovali sexuální služby výměnou za nedostatečné potraviny a cigarety.

6. **DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA**

(A-F): **Bakalářskou práci K. Ratajové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou A.**

Datum:
Praha, 24. 1. 2019

Podpis:
František Šístek, M.A., Ph.D.

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.